

In Memoriam

Dr. ing. Gheorghe ITTU (1944-2019)

Când dr. ing. Gheorghe ITTU a părăsit această lume, în ziua de 24 August 2019, ameliorarea plantelor a pierdut pe unul dintre cei mai străluciți cercetători, iar foarte mulți au pierdut un prieten și coleg deosebit.

Născut la Dobromiru Vale în Dobrogea, dr. Gheorghe Ittu a absolvit Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București și, pe baza rezultatelor deosebite din timpul studiilor, a fost selectat să lucreze în cercetare, la actualul Institut Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea, unde și-a desfășurat întreaga carieră din 1967 până în ultimele zile. Aici, a înaintat de la simplu cercetător la poziția de șef al Laboratorului de ameliorarea plantelor autogame, membru al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură (A.S.A.S.), unde a fost ales în conducerea Secției de cultura plantelor. A fost, de asemenea, membru al Asociației inginerilor agronomi, membru al Asociației amelioratorilor și producătorilor de semințe și membru al Asociației internaționale pentru Triticale.

La Institutul de la Fundulea și-a întâlnit viitoarea soție, Mariana, ea însăși un cercetător de vârf, cu care a format, de-a lungul anilor, o echipă remarcabilă.

Mentorul său în primii ani de activitate a fost profesorul Nichifor Ceapoiu, membru al Academiei Române, care i-a fost și conducător de doctorat. Chiar de la început, dr. Gheorghe Ittu a demonstrat o neobișnuită putere de muncă și aptitudini excepționale pentru cercetare. Cercetările sale deschizătoare de drumuri din perioada de doctorat au condus la identificarea liniei bogate în proteine F26-70, cu un control genetic al concentrației de proteine în bob diferit de cel prezent în grânele bogate în proteine cunoscute până atunci. I s-a acordat titlul de „doctor în agronomie” la Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București în 1983, la vârsta de 39 ani.

În 1977-1978 a fost cercetător invitat la Universitatea din Freising în Germania, unde a studiat calitatea de morărit și panificație a grânelor românești și germane și a propus o nouă metodă pentru măsurarea tăriei bobului de grâu. Și-a perfecționat în continuare specializarea în ameliorarea plantelor prin contactele cu cercetătorii de la Universitatea Tehnică din München – Germania, de la Cambridge – Anglia, de la INRA Versailles – Franța și de la mai multe universități din Statele Unite.

Permanent interesat de domeniile moderne ale științei ameliorării plantelor s-a implicat în cercetări privind grâul hibrid, metodele pentru accelerarea generațiilor în procesul de ameliorare, metodele de testare și fenotipare pentru toleranța la ionii de aluminiu, rezistența la încolțirea în spic etc.

S-a implicat profund în programul de ameliorarea grâului, având o contribuție esențială și fiind coautor la toate soiurile de grâu lansate de Institutul de la Fundulea, de la soiul IULIA, înregistrat în 1974, până la cele mai noi, URSITA și VOINIC, care se așteaptă să fie înregistrate în 2019. Fiecare dintre aceste soiuri poartă câte ceva din sufletul și eforturile doctorului Ittu.

Dar, principala pasiune a doctorului Ittu a fost specia Triticale, căreia i-a dedicat cea mai mare parte a activității sale. Datorită muncii sale a fost introdusă în România această nouă cultură și s-a realizat un progres genetic extraordinar. De la primul soi românesc de triticale, TF2, înregistrat în 1984, și până la soiul nou UTRIFUN, înregistrat în 2018, doctorul Ittu a reușit să construiască un tip de plantă original adaptat condițiilor din România, foarte diferit de alte tipuri de triticale create în lume.

Contribuția sa la evoluția acestei specii a fost recunoscută pe plan internațional, inclusiv prin înregistrarea mai multor soiuri create la Fundulea în Canada, Ungaria, Franța, SUA sau Republica Moldova, prin folosirea acestora în multe programe de ameliorare a speciei Triticale și prin acordarea titlului onorific de membru pe viață al Asociației internaționale pentru Triticale.

A adus o contribuție majoră în domeniul promovării și producerii primelor semințe din soiurile noi de grâu și triticale create la I.N.C.D.A. Fundulea, iar ponderea pe care acestea o ocupă acum în România și peste hotare se datorează, în mare măsură, eforturilor sale.

Pe lângă implicarea directă în munca de ameliorare, doctorul Ittu a efectuat numeroase cercetări teoretice legate de ameliorare, publicate în peste 170 articole, ca autor principal sau coautor, în reviste românești și internaționale.

A dedicat mult din timpul său îndrumării și sprijinirii colegilor mai tineri, față de care a aplicat aceleași standarde înalte pe care le folosea și pentru sine.

Ca recunoaștere a realizărilor sale, i-au fost acordate înalte distincții ale Academiei Române și ale Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”.

Cu o nobilă discreție a păstrat secrete problemele sale de sănătate până în ultimele zile. Va fi profund regretat de către toți cei care l-au cunoscut și va fi mereu o sursă de inspirație pentru viitoarele generații de amelioratori de plante.

Comitetul de redacție al analelor, 2019

Dr. ing. Gheorghe Ittu, în câmpul de ameliorare triticale, vorbind participanților la Ziua grâului și orzului, 12 iunie 2017